

Sluis blijft thuis
zorgen voor Zeeland

“Oma Betty past altijd op onze kinderen. Leuk voor haar, ze ziet haar kleinkinderen niet zo vaak, en onze inderen zijn dol op haar.”

“Als ik mijn buurman een dag zijn rondje niet zie lopen, ga ik langs om te vragen of het goed gaat.”

“Wij verbouwen ons eigen voedsel en wekken zelf energie op, zo zijn wij onafhankelijk.”

“Ik help mijn onderbuurvrouw iedere dag met haar steunkouzen aandoen, nu hoeft de thuiszorg niet meer langs te komen.”

“Mijn buurman vraagt altijd of ik nog iets nodig heb uit het dorp of of dat ik mee wil naar de zee.”

Het concept

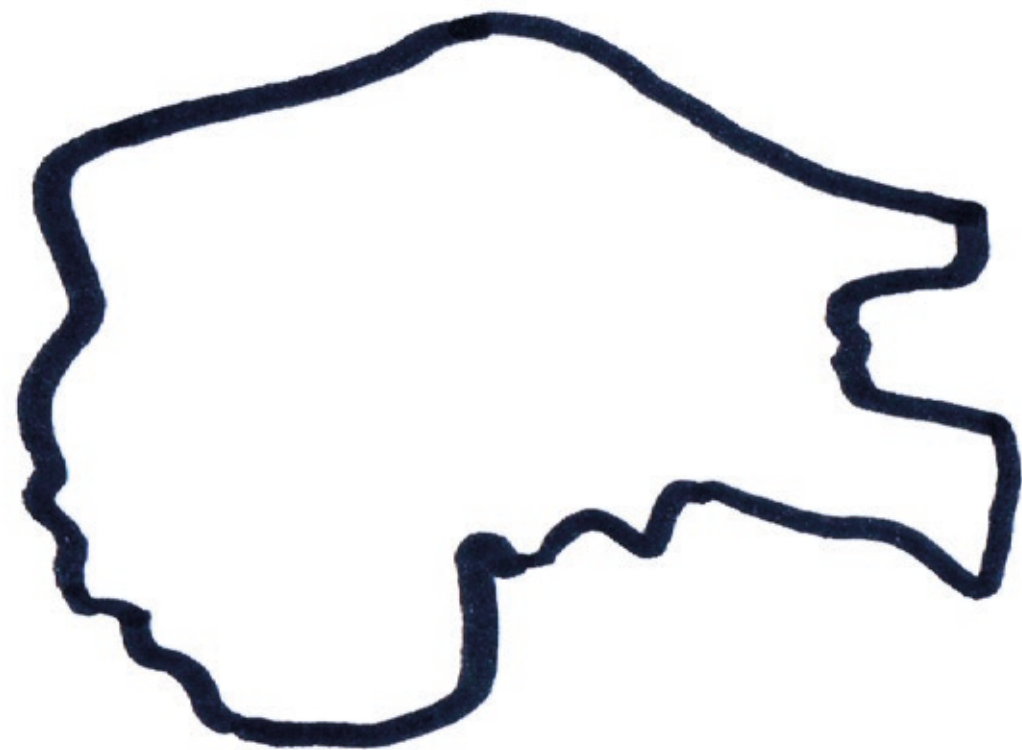
De Zweeuwse bevolking krimpt en de groep 65+ neemt toe. Steeds meer jonge stellen trekken weg uit Zeeland om hun gezin elders te starten. Zij hebben het gevoel dat andere provincies meer mogelijkheden bieden. Dit leidt tot een daling van het aantal geboortes, wat tevens zal leiden tot een verdere vergrijzing van de provincie Zeeland. Bovenal leidt het tot een tekort aan professionals, denk hierbij aan ziekenhuizen, verzorging, scholen, ect.

Om er voor te zorgen dat de jonge stellen niet meer weg trekken en zelfs nieuwe inwoners aantrekt, kunnen de juiste leefomstandigheden en mogelijkheden de doorslag geven. Tevens is het van belang om de zorg aan te pakken. Vanwege de grote afstanden in de provincie is het hebben van de mogelijkheid tot het krijgen van zorg aan huis en het langer thuis wonen van uiterst belang. Ouderen kunnen hierdoor langer in hun vertrouwde omgeving blijven wonen en zijn niet genoodzaakt om ver weg te verhuizen om verzorging te krijgen.

Mantelzorg biedt hiervoor een uitkomst, echter is mantelzorg voor een familielid zwaar belastend, zowel fysiek als emotioneel. Een nieuwe woning typologie kan de uitkomst bieden. Een woning waar zorg dichtbij is en waar zowel de zorgbehoevende als de zorgbiedende voordelen ervaart. Goedkope huur en garantie tot goedkoop een huis kopen, staan tegenover de mantelzorg voor de benenden bewoner(s).

Op deze manier hoeft de thuiszorg niet dagelijks langs te komen voor kleine handelingen die geen specialisme behoeven (zoals het aandoen van steunkousen, helpen met aankleden, koken, schoonmaken enz.) Op deze manier wordt de zorg ontlast en heeft de zorgbehoevende een vast aanspreekpunt en een vertrouwt persoon, in plaats van iedere keer een nieuw gezicht te zien die hulp verleent.

Tevens leidt dit er toe dat de bovenbewoners tijdig hulp kunnen inschakelen wanneer het dreigt mis te gaan. Zij kunnen bij twijfel overleg hebben met arts, alvorens er daadwerkelijk een arts langs dient langs te komen.

Sluis blijft thuis
aanleiding

Zeeland in het nieuws

Al jaren krimpt de bevolking in Zeeland. In vele nieuwsartikelen wordt er gewezen op de doorzettende vergrijzing. Echter, sinds kort groeit de bevolking in Zeeland ligt door de komst van vele arbeidsimmigranten. Een van de gemeentes die hier in achter blijft is de gemeente Sluis.

Gedaan met de krimp: inwoneraantal Zeeland groeit en blijft groeien

Het is gedaan met de krimp in Zeeland. Het inwoneraantal in de provincie groeit en wel tot 400.000 in 2040. Zo blijkt uit de Nieuwe Bevolkings- en Huishoudenprognose Zeeland, opgesteld door de provincie.

▲ Nieuwbouw in de Terneuzense wijk Othene. © Peter Nicolai

Zeeland krimpt: de bevolking neemt af, want er worden minder baby's geboren. Maar de provincie krimpt vooral doordat de Zeeuwse kinderen...

Bevolking Zeeland krimpt verder tot 381.224 inwoners

MIDDELBURG - De omvang van de bevolking in Zeeland is het afgelopen jaar

Krimp zet in Sluis door, elders groeit bevolking in 2018 juist

Krimp

De krimp in Zweekuws-Vlaanderen zet door in de gemeente Sluis, dit terwijl de gemeentes Terneuzen en Hulst juist groeien. Sluis slaagt er maar niet in om de dalende tendens om te buigen. Omliggende gemeentes groeien door de trek van Belgische gezinnen richting Zeeland en de komst van arbeidsimmigranten. Belgen trekken naar Nederland omdat zij hier goedkoper een woning kunnen kopen.

	2018	2019		t.o.v. 2018
Eede	881	912	31	3,52%
Sint Kruis	333	335	2	0,6%
Breskens	4602	4602	0	0,0%
Aardenburg	2293	2295	3	0,13%
Sluis	2379	2335	-44	-1,85%

Maak het uniek

Het concept: Een samenleving in het klein, met als basis principe: zorgen voor elkaar en de wereld.

Ecodorp

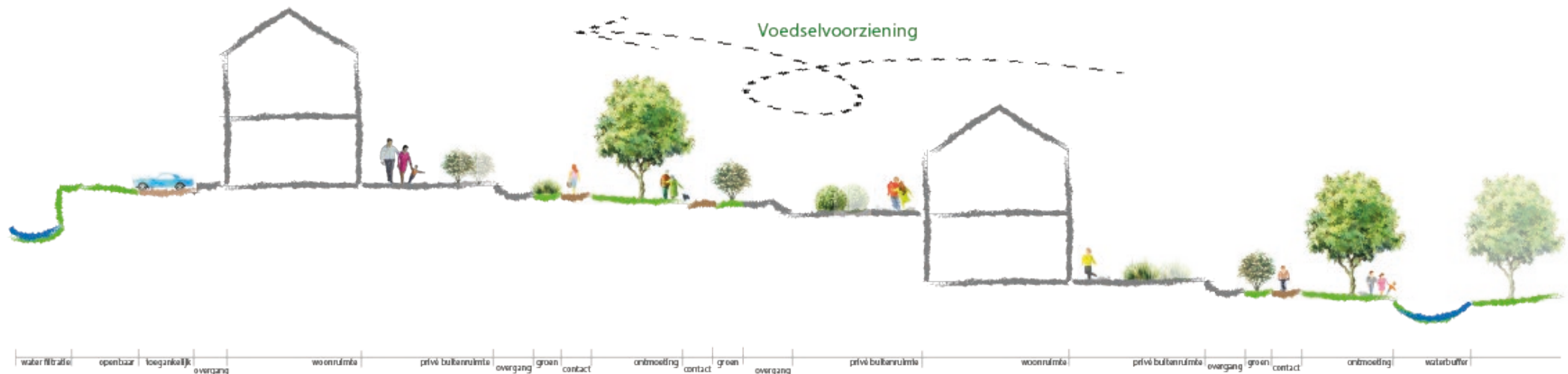
Ons klimaat gaat een grote verandering tegemoet. Dropen en steden moeten snel aangepast worden om om te gaan met de weersextremen van de toekomst. We zullen duurzamer moeten gaan leven en onze huizen en het landschap er omheen dient zich aan te passen aan de toekomst die er aan komt.

Een ecodorp is een gemeenschap met als doel om zowel sociaal, economisch als ecologisch duurzaam te zijn. De meeste dorpen hebben een omvang van zo'n 50 tot 150 personen. Het ecodorp wordt aangesloten op de samenleving. Op deze manier wordt er een omgeving gecreëerd die volledig op zichzelf staand is, maar als uitval basis is aangesloten op een stad of dorp.

Zorgen voor elkaar

Het is van belang om de zorg aan te pakken. Vanwege de grote afstanden in de provincie is het hebben van de mogelijkheid tot het krijgen van zorg aan huis en het langer thuis wonen van uiterst belang. Alle generaties zorgen voor en helpen elkaar waarbij dat nodig is.

Zo past de oude vrouw om de hoek op de kinderen van een jong gezin. Een starter helpt met het schoonmaken in het huis van een oude man.

Doelgroepen gezin

samenstelling | vader, moeder, kind, (+baby)
leeftijd | 0-7-35 jaar
werk | man: industrie in Gent
vrouw: winkel in Sluis
kind: basisschool
vrije tijd | watersport
woning | eengezinswoning
vervoer | auto, fiets, kinderwagen

Introductie |

Wij zijn een gezin bestaande uit een vader, moeder, kind en met een baby onderweg. Wij wonen al ons hele leven in Zeeland, maar twijfelen om te vertrekken naar randstad, vanwege een terugloop van werkgelegenheid. Onze dochter zit momenteel nog op de basisschool, die redelijk dicht bij huis is, maar de middelbare scholen zijn verder weg.

Wat wij zo leuk aan Zeeland vinden is de locatie, dicht bij de zee, saamhorigheid, mensen kennen elkaar.

Behoeften (ontvangen) |

- * oppas dicht bij huis
- * groene omgeving (om kinderen bewust te maken van de natuur)
- * zicht op de spelende kinderen
- * ruimte voor parkeren, kinderwagen
- * pakketten aannemen, kinderen ophalen van school

Wat hebben wij te bieden? (teruggeven) |

- * klusjes doen
- * helpen met lichte verzorging (bv. steunkouzen)
- * boodschappen doen
- * helpen in het huishouden
- * koken
- * praatje maken
- * mensen begeleiden naar bv. huisarts, ziekenhuis

senior

samenstelling | vrouw
leeftijd | 78 jaar
werk | gepensioneerd
vrije tijd | bingo, werken in de tuin, thee drinken
woning | gelijkvloerse woning
vervoer | elektrische fiets, openbaar vervoer

Introductie |

Hallo, ik ben Maatje, 78 jaar en ik woon als sinds mijn geboorte in Sluis. Onlangs in mijn man overleden en raak ik zelf steeds slechter ter been. Nu ik het hele huishouden in mijn eentje moet doen, wordt het te zwaar en raak ik afhankelijk van mantelzorg. In mijn vrije tijd werk ik graag in de tuin, ook dit wordt steeds zwaarder. Ik geniet van een groene omgeving en buurten met vriendinnen. Het zou fijn zijn om mensen om mij heen te hebben die opletten, maar ik wel mijn eigen leven heb.

Behoeften (ontvangen) |

- * gelijkvloerse woning
- * genoeg groen in de omgeving
- * hulp in het huishouden
- * genoeg mogelijkheid tot bewegen in de buurt
- * deel uitmaken van de samenleving
- * checken hoe het mij gaat (aandacht)
- * dicht bij mensen waarmee ik een praatje kan maken

Wat heb ik te bieden? (teruggeven) |

- * oppasen op kinderen
- * pakketjes aannemen
- * deur openen voor reparateurs (werklui)
- * bij eenzame mensen op bezoek gaan

Doelgroepen jong stel

samenstelling | man, vrouw
leeftijd | 25 jaar en 28 jaar
werk | vrouw: verpleester in ziekenhuis
man: bouwvakker
vrije tijd | strandwandelingen, kitesurfen
woning | appartement of bovenwoning
vervoer | fiets, openbaar vervoer

Introductie |

Wij zijn Willem en Janna, beiden geboren in de Zeeland en daar zijn we trots op. Na lang zoeken hebben wij eindelijk werk gevonden in Zeeland. Wij houden van de omgeving en de natuur van Sluis, maar ondanks dat twijfelen we toch om te verhuizen. Een woning die alle onze behoeftes tegemoet komt en iets unieks biedt, kan de doorslag geven om hier te blijven. Wij hebben momenteel geen auto, omdat een eigen auto te duur is. Vanwege de verre afstanden in Zeeland is dit wel gewenst.

Behoeften (ontvangen) |

- * leenauto
- * kleine betaalbare woning
- * groene omgeving en dicht bij de zee
- * kenmerkend Zeeuws
- * Goede toekomst perspectieven (oppas, school,enz)

Wat heb ik te bieden? (teruggeven) |

- * klusjes doen
- * lichte verzorging
- * op bezoek gaan bij eenzame ouderen
- * helpen in de tuin
- * ouderen mee op sleeptouw nemen

connecties

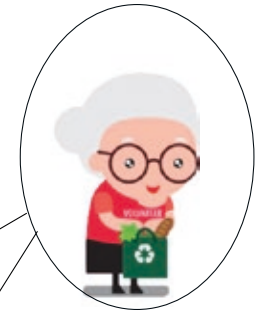
Behoeften:

- * leenauto
- * kleine betaalbare woning
- * groene omgeving en dicht bij de zee
- * kenmerkend Zeeuws
- * Goede toekomst perspectieven (oppas, school,enz)

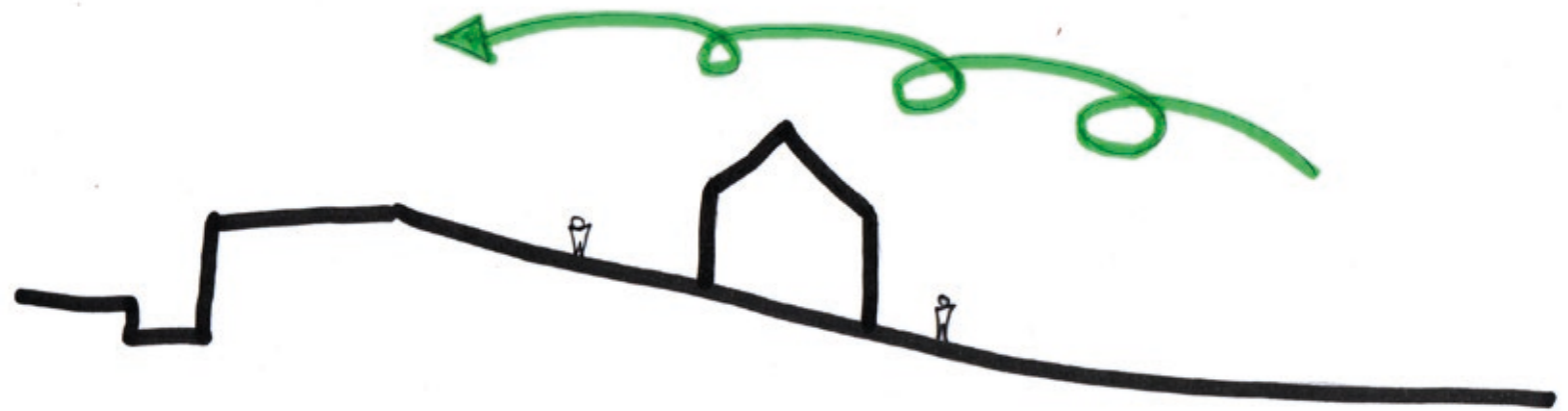
Behoeften:

- * oppas dicht bij huis
- * groene omgeving (om kinderen bewust te maken van de natuur)
- * zicht op de spelende kinderen
- * privé buitenruimte
- * ruimte voor parkeren, kindervagen
- * pakketten aannemen, kinderen ophalen van school

Behoeften:

- * gelijkvloerse woning
- * genoeg groen in de omgeving
- * hulp in het huishouden
- * genoeg mogelijkheid tot bewegen in de buurt
- * deel uitmaken van de samenleving
- * checken hoe het mij gaat (aandacht)
- * dicht bij mensen waarmee ik een praatje kan maken

Sluis blijft thuis
analyse

Sluis

Sluis, een vestingsstad in het westen van Zweeuws-Vlaanderen.

Vesting

Sluis is omstreeks 1260 gesticht. De stad is ontstaan door het verzanden van het Zwin. Hierdoor werd de rechtstreekse verbindingen van de stad Brugge met de zee geblokkeerd. Sluis werd de belangrijkste voorhaven van Brugge.

Landschap

De locatie is gelegen aan de Damsche vaart, die is aangesloten op de zee. Deze vaart kan ingezet worden voor het aspect water binnen het ontwerp. De groene omgeving sluit aan op het aspect natuur. Terwijl de andere zijde van het kavel aansluit op de stad. Kortom, men staat met een been in de natuur en het andere midden in de samenleving.

Vesting

Het doel is om de vestingswerken te sluiten. Op deze manier wordt de volledige stad omringd door vestingswerken.

Vesting

Sluis kent twee verschijningsvormen van de vestingwal. Het bastion, welke gelegen is rondom de woningen. Deze waren bedoeld ter verdediging. De glacias is de verschijningsvorm die rondom de akkers ligt. Deze beschermen en zorgen ervoor dat het achterliggende land aan het oog onttrokken wordt.

Omgeving

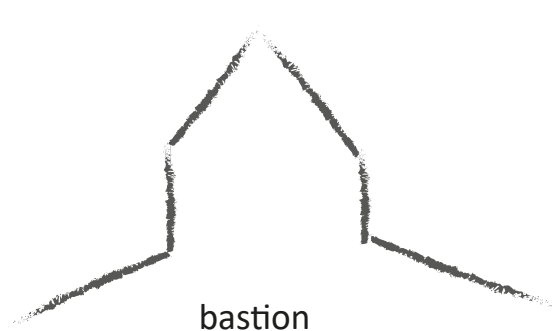
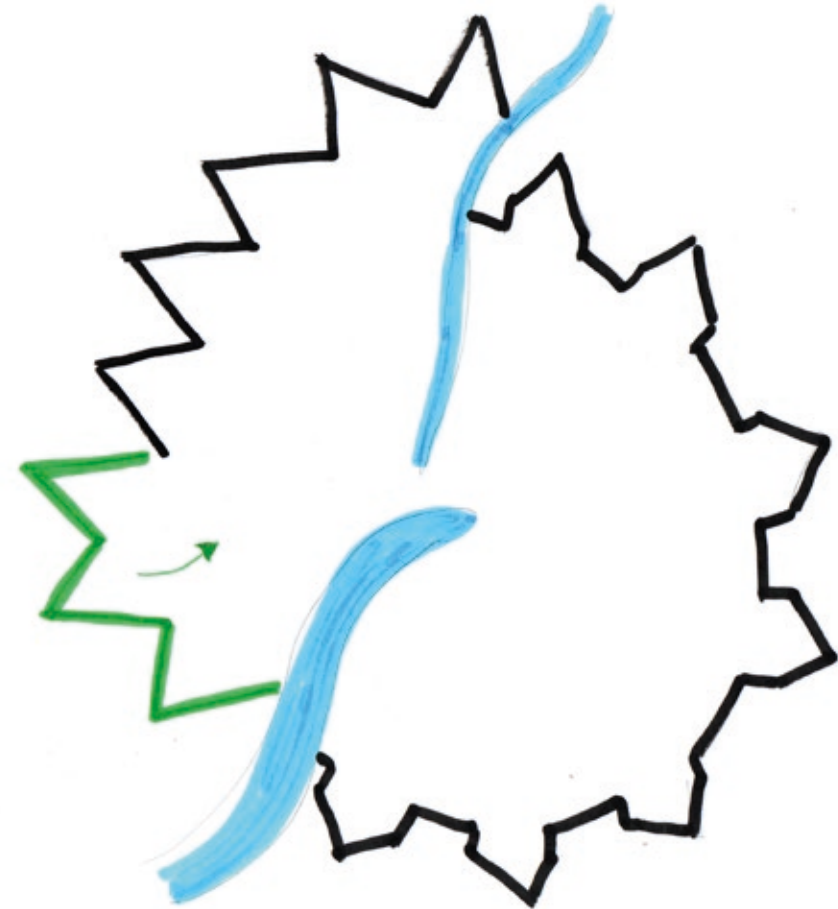
Sluis kent een stadskern binnen de bastions. Aan de zijde van de glacias is met name akkerbouw en industrie gelegen. Van belang is dat de gemeenschap wordt aangesloten op zowel de akkerbouw als de stadskern met al zijn voorzieningen.

Het kavel zal aangesloten worden op de bestaande wegen. Tevens wordt er een wandelpad gerealiseerd.

Gebruik maken van....

Ten noorde van het kavel is een groot parkeerterrein gelegen. Er zal gebruik worden gemaakt van deze bestaande voorziening. 15 plekken voor elektrische auto's, waarvan de energie wordt opgewekt met zonne-energie, worden hier gerealiseerd.

Tevens wordt er gebruikt gemaakt van de bestaande strook met beplanting en het water.

bastion

glacias

Vorm

Het ecodorp zal bestaan uit zo'n 20 woningen. Geschikt voor 20-100 personen.

Rond

De woningen worden gebouwd in 3 halve cirkels. Onderzoek naar duizenden noodwoningen na een ramp heeft uitgewezen dat de minste conflicten zich voordoen wanneer woningen in een cirkel of vierkant zijn georiënteerd.

Op deze manier ontstaat er een binnengebied waar kleine kinderen beschermd kunnen spelen en burens elkaar kunnen ontmoeten.

Vesting

Een vesting is van oudsher een middel om een stad of land te beschermen tegen vijandelijke invallen. Een vesting vormde een op zichzelf staande gemeenschap. De vesting was zelfvoorzienend.

De keuze voor een vesting als uitgangspunt is tweeledig:

- enerzijds vanwege de geschiedenis van de stad
- anderzijds vanwege het aspect: zelfvoorzienend

zelfstandig

Het ecodorp kan gezien als een op zichzelf staat dorp. Op locatie wordt voedsel verbouwd in voedseltuinen. Water wordt gezuiverd middels helofytenfilters. Energie wordt opgewerkt middels zonne-energie. Zelfs de auto's en fietsen worden opgeladen met zonne-energie, waardoor zij ook onafhankelijk zijn van brandstof.

Passief huis

Een passief huis mag niet meer dan 120 kWh per jaar verbruiken voor primair energieverbruik. In een normaal huis verbruikt een familie van 4 personen gemiddeld 4500 kWh per jaar.

Principe

Een passiefhuis is woning waarin de warmte verliezen tot een minimum worden gereduceerd door een optimalisatie van de isolatie, grote luchtdichtheid en warteterugwinning. In het kort: een passief huis probeert zoveel mogelijk zelfvoorzienend te zijn en zo weinig mogelijk gebruik maken van primaire energie. (gebruikt voor ruimteverwarming en koeling, warm tapwater, ect)

Een passief heeft tot 90% minder energie behoefte dan een traditionele woning. De overige 10% wordt geproduceerd door apparatuur, de bewoners, verlichting, ect.

Stappenplan naar een passief huis

Stap 1:

Voldoende isolatie

Stap 2:

Geen kieren, waardoor koude/warme lucht kan ontstappen: goede kierdichting

Stap 3:

Geen koude bruggen, waardoor koude/warme lucht kan ontsnappen.

Stap 4:

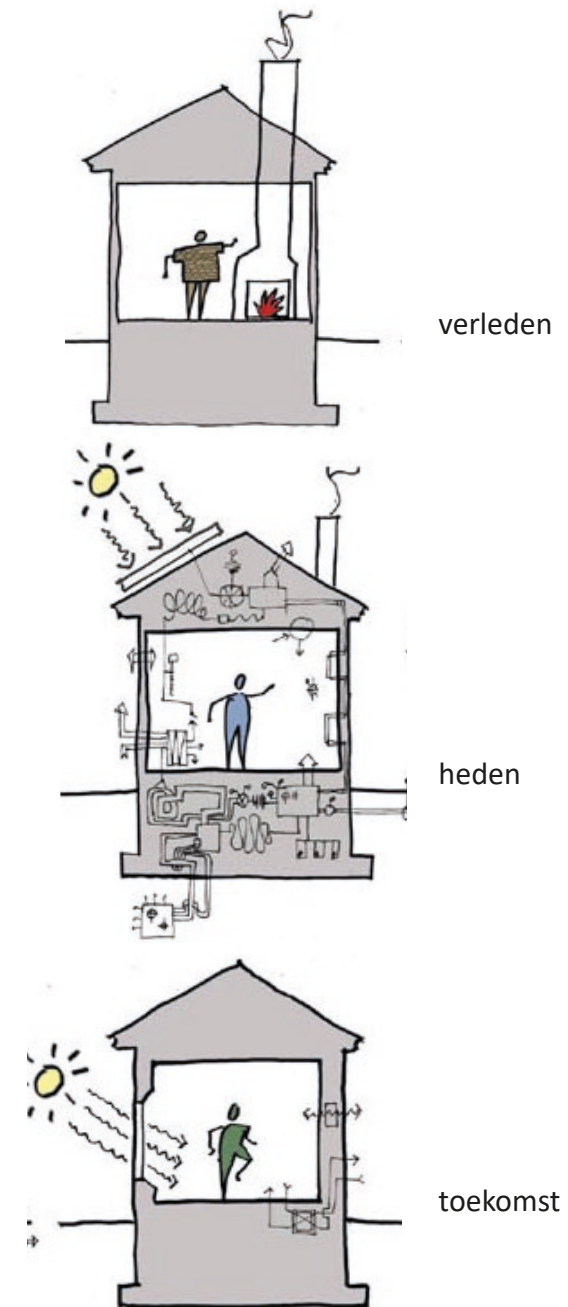
3-dubbele beglazing

Stap 5:

Oriëntatie, zodat de zon de woning in de winter kan verwarmen. Tevens is schaduw in de zomer van belang om opwarming te voorkomen.

Stap 6:

Zonnepanelen/collectoren voor warm water en elektriciteit

Oplossingen

Mengen

Momenteel wonen verschillende leeftijdscategoriën gescheiden van elkaar. Ouderen wonen vaak in een appartement, jonge stellen in starterswoningen en gezinnen in een eengezinswoning. Deze woningen zijn niet met elkaar verbonden, waardoor deze doelgroepen momenteel niet mengen. Echter, deze groepen hebben elkaar veel te bieden.

Moestuin

Een moestuin is geschikt voor alle leeftijdsgroepen. Veel mensen willen graag in een groene omgeving wonen. De oudere generaties kunnen het ichte werk doen en genieten van het groen. De jongere generaties verzorgen het zwaardere werk. De moestuin kan meedienen aan de circulariteit/duurzaamheid, middels het produceren van je eigen voedsel.

Speeltuin

De jongere generaties met kinderen willen graag een speelplek voor de kinderen dicht bij huis. Tevens is het zicht op de kinderen van belang. Voor de veiligheid dient de speeltuin dusdanig geïntegreerd te worden dat vanuit de woningen zichtbaar zijn.

Gemeenschappelijk

Het gemeenschappelijk gebruik van ruimtes, faciliteiten, apparatuur leidt tot een reductie in productie. Tevens kunnen deze gemeenschappelijke ruimtes leiden tot ontmoeting (tuin, speeltuin).

Ontmoeting

Kleine ingrepen moeten leiden tot ontmoeting. In huis (bv. entree), de tuin (praktijk met elkaar) en de omgeving (moestuin, tuin).

Programma

- | **Woningen** die in grote mate **flexibel** zijn en met kleine ingrepen aanpasbaar.
- | Relatief **kleine woningen**, zodat mensen sneller geneigd zijn om naar buiten/ gemeenschappelijke ruimtes te gaan. Op deze manier raken mensen minder snel in een isolement.
- | Alle ruimtes in de woningen dienen **toegankelijk** te zijn voor mindervaliden.
- | **Meerdere toegangen** tot het binnengebied, zodat na verbouwing van de woning het binnengebied voor de beneden en bovenwoning direct bereikbaar blijft.
- | Een **binnengebied** die voor verschillende leeftijdsgroepen iets te bieden heeft. In het binnengebied dient te ontmoeting plaats te vinden.
- | Het binnengebied heeft meerdere **routes** en stimuleerd de **beweging**.
- | **Duurzaamheid** dient een grote rol te spelen in het volledige project. Denk hierbij aan materiaalgebruik, energieverbruik, shared-spaces.

| **eengezinswoning: 120m²**
entree (groot genoeg voor kinderwagen)
toilet: 1m²
woonkamer + keuken: 50 m²
3 slaapkamers: ca. 9,12,15m²
badkamer: 5m²
berging/trapkast

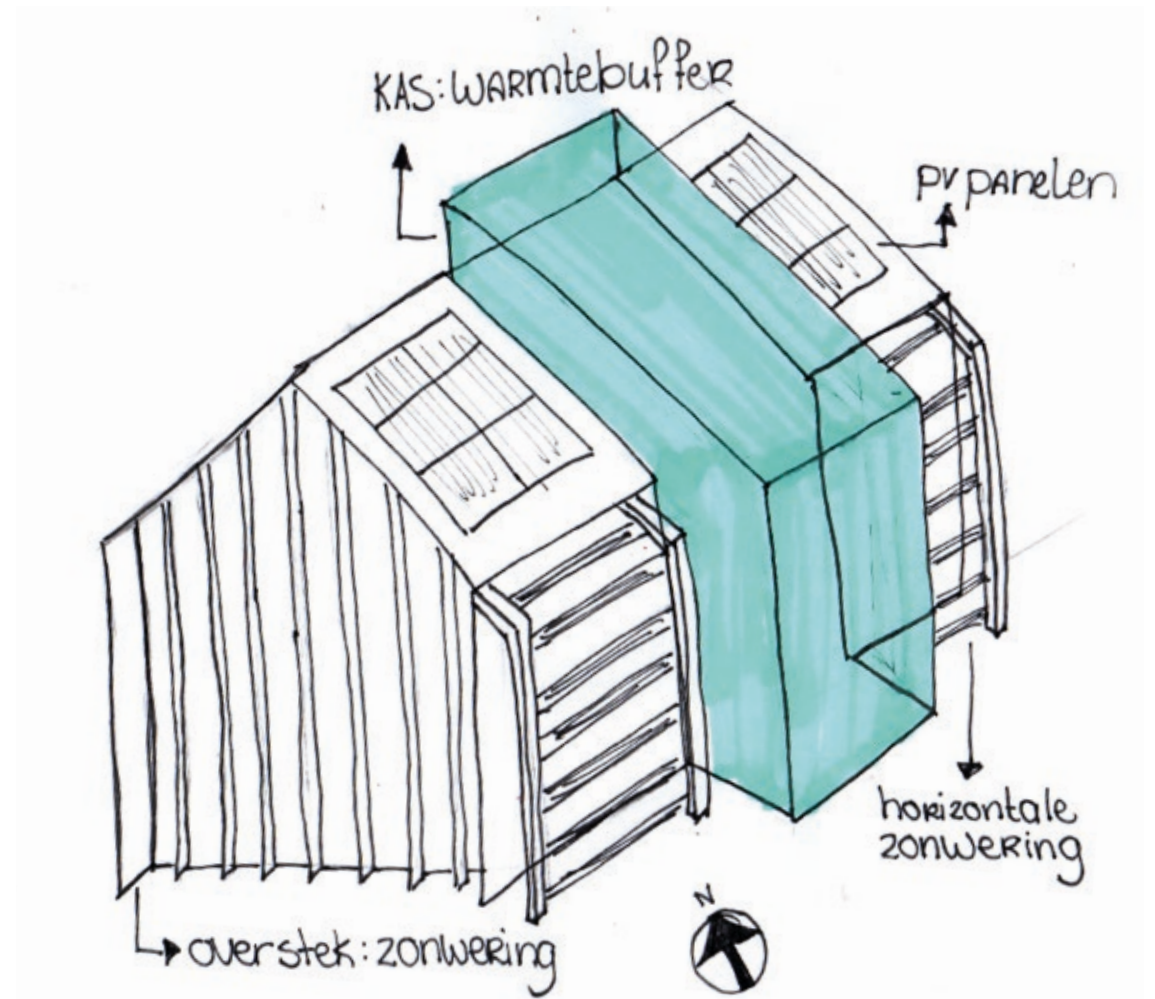
| **starterswoning (bovenwoning) : 50/60 m²**
entree (gezamenlijk)
woonkamer+keuken: 30m²
slaapkamer: ca. 15m²
logeerkamer: ca. 10m²
badkamer: 5m²

| **seniorenwoning (benedenwoning): 60/70 m²**
entree (gezamenlijk)
woonkamer+keuken: 30m²
slaapkamer: ca. 14m²
badkamer: 5m²
trapkast

moodboard

Sluis blijft thuis
ontwerp

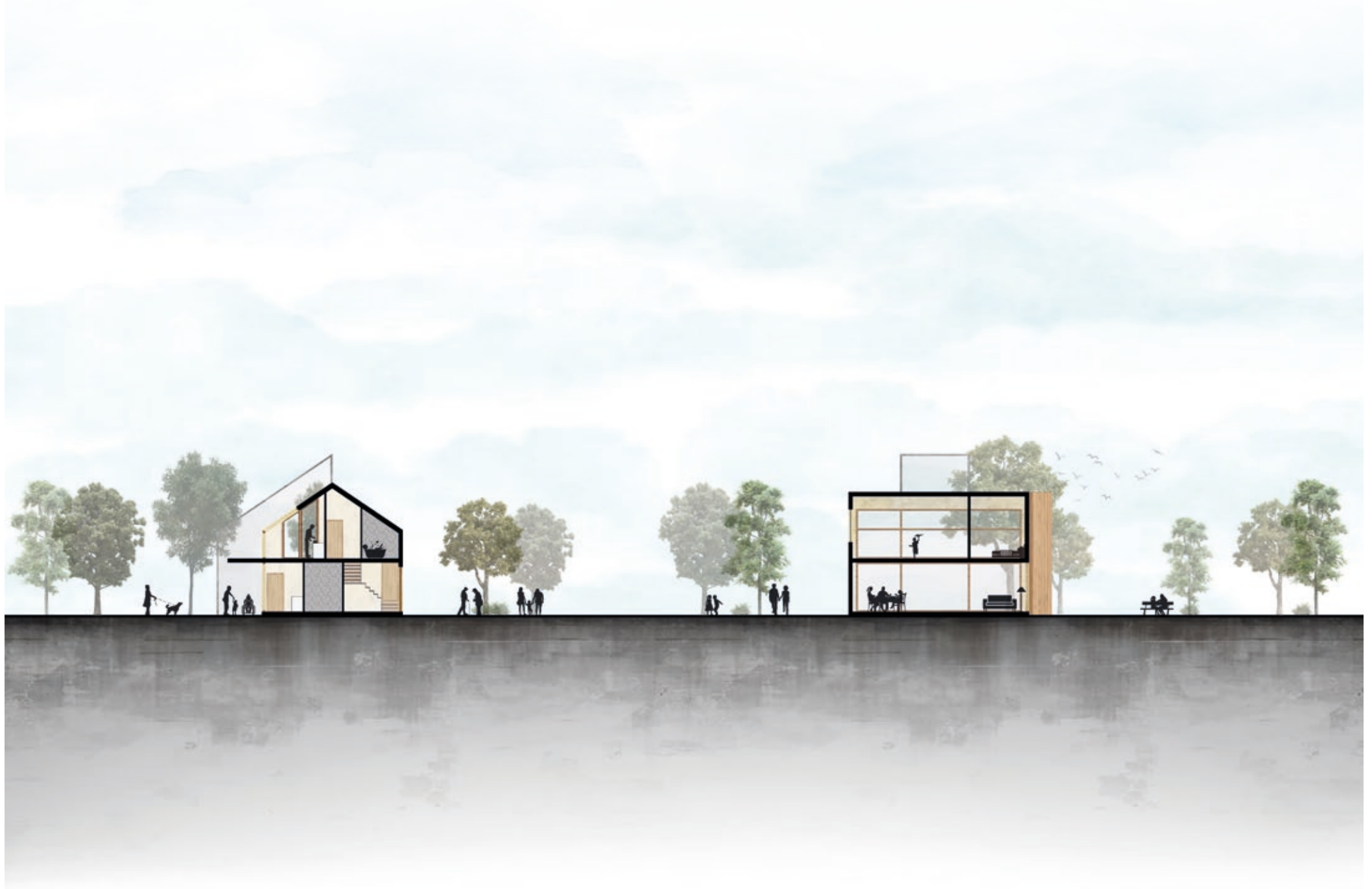
Stedenbouwkundige situatie
schaal 1:2000

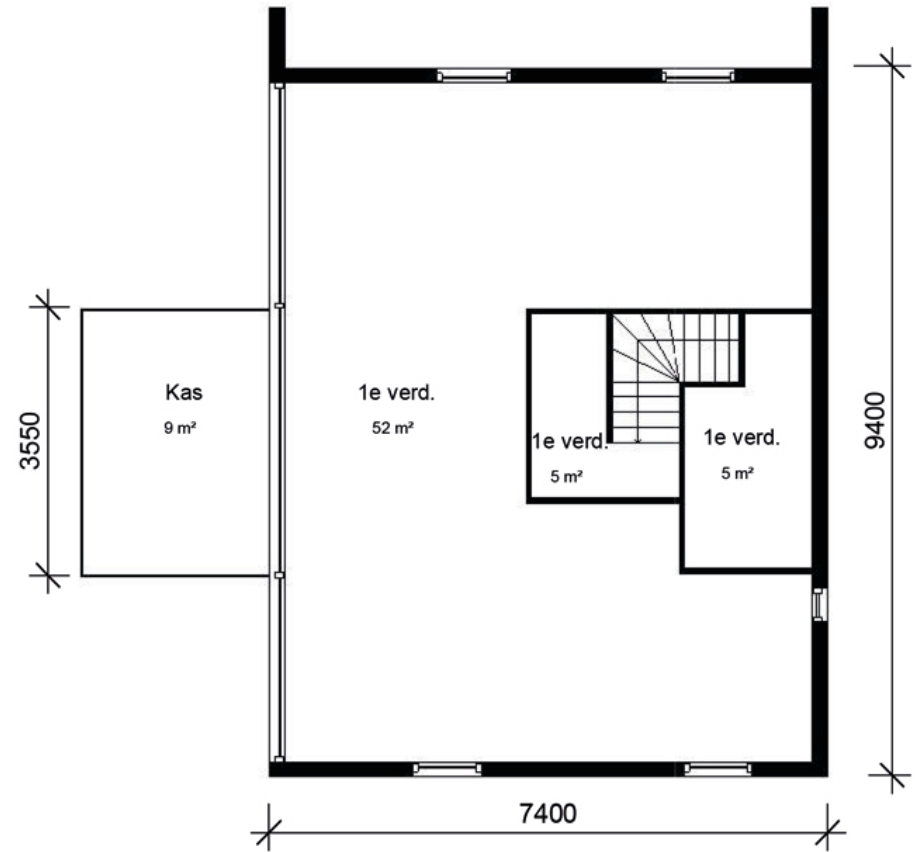
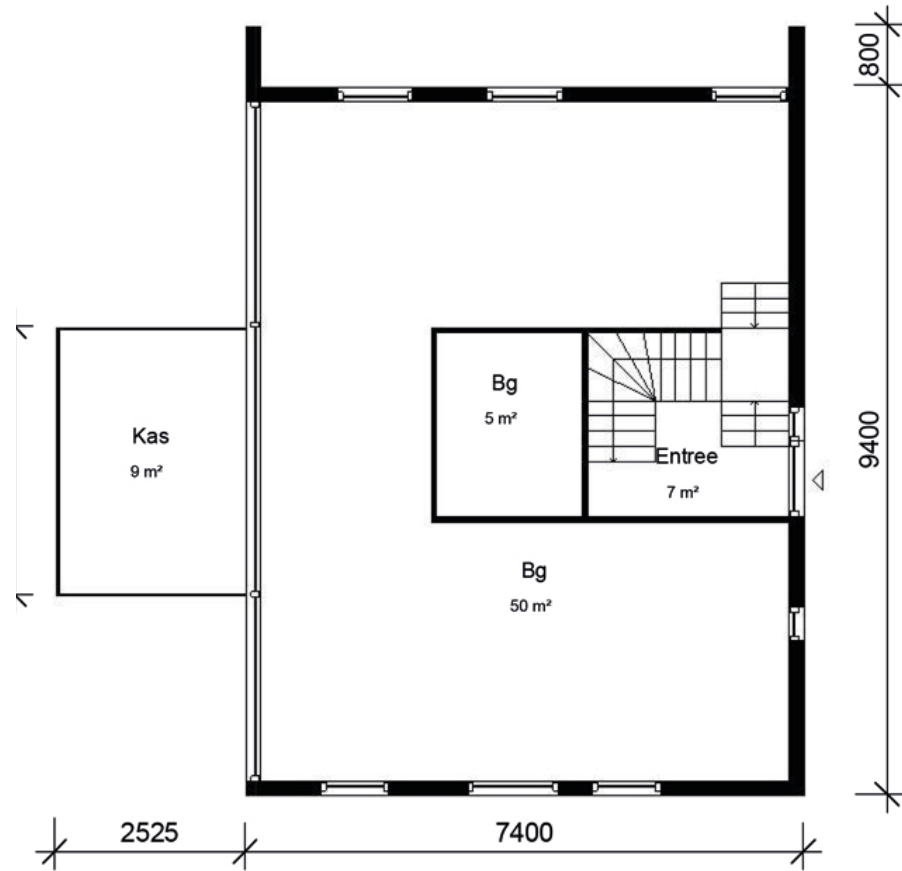
Doorsnede landschap
schaal 1:1000

Doorsnede woningen

Plattegronden basis
schaal 1:100

Plattegronden varianten schaal 1:200

variant - gezin
- vrij indeelbare verdiepingen

variant - senioren + stel
- beneden en bovenwoning

variant - senioren + jong gezin
- verkleinde benedenwoning

Gevels
schaal 1:100

Gevels
schaal 1:100

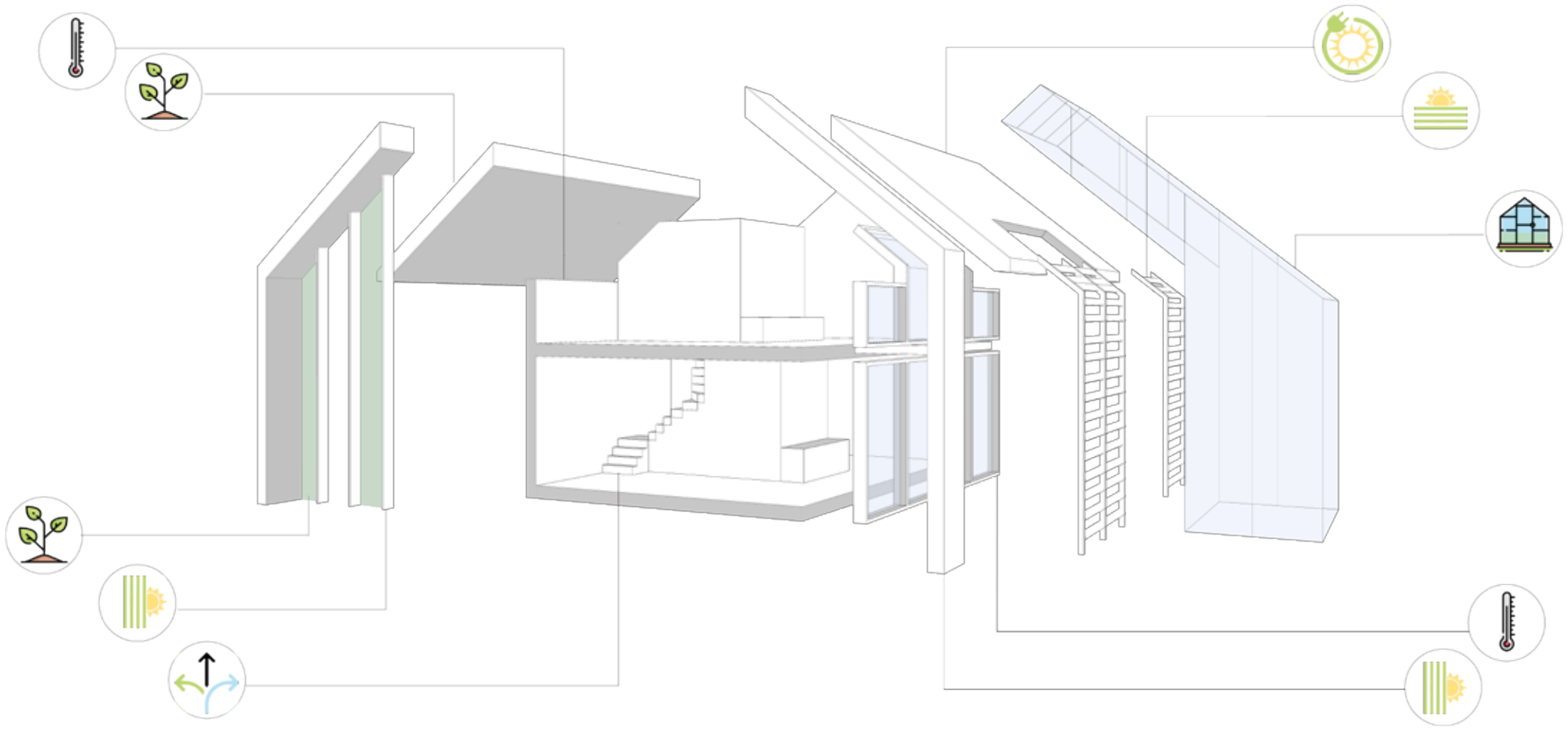

Teaser

Adjust when needed..

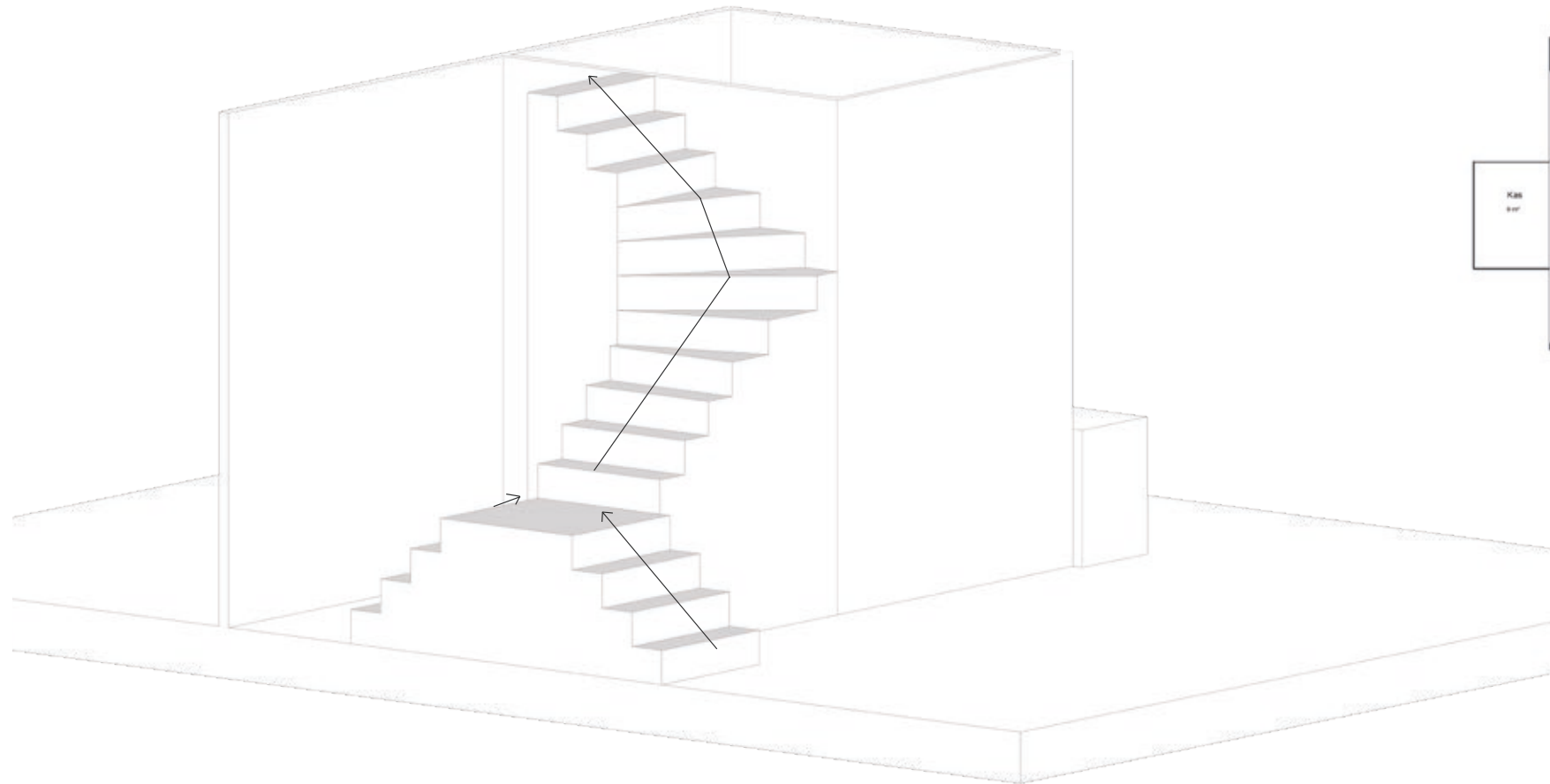

Exploded view

trap

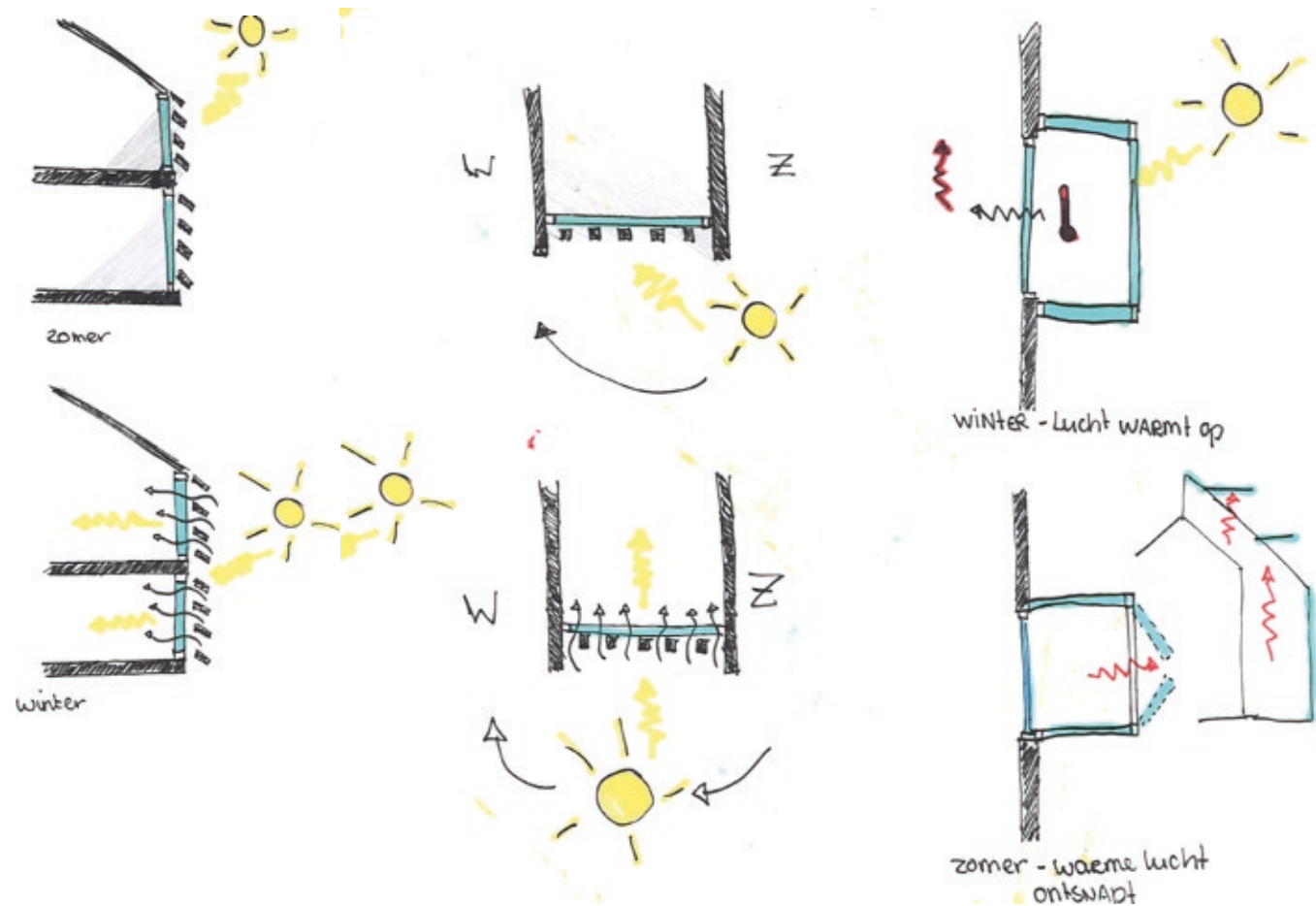
De trap is dusdanig ontworpen dat het de woning flexibel in-deelbaar maakt. De trap maakt het mogelijk om de entree van de woning te verleggen. Zo kan de woning bijvoorbeeld indeeld worden als volledige woning, beneden- en bovenwoning en een combinatie. Zelfs een extra studio op de begane grond is hier-door mogelijk.

klimateconditionering

Een van de uitgangspunten om te komen tot het ontwerp is natuurlijke klimateconditionering. Om deze reden wordt er op de zuid/zuid-west gevel horizontale zonwering toegepast. Deze zonwering kan gekanteld worden, zodat op ieder moment de gewenste hoeveel zonlicht kan binnenvallen.

Op de west gevel wordt verticale zonwering toegepast. Hierdoor wordt de zonlichttoetreding in de zomer beperkt en in de winter geoptimaliseerd. Tevens wordt er gebruik gemaakt van een kas. Deze kas dient als warmtebuffer en warmteafvoer.

Materialisatie esthetisch

platowood - gebrand vuren/vuren | thermisch verduurzaamd hout welke milieuvriendelijk is en een lange levensduur kent.

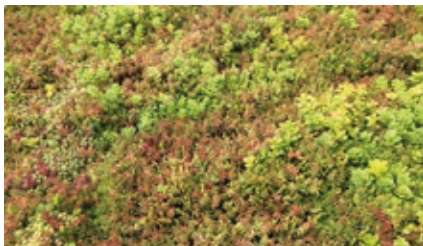
insectenhotel gevel | Verbeterd de biodiversiteit en verhoogd de productie van fruit door het aantrekken van bijen.

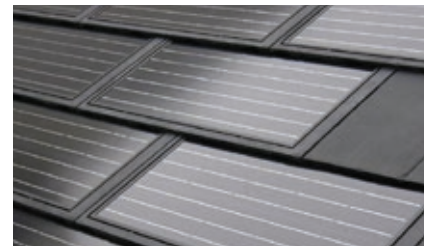
leemstuc | een milieuvriendelijke stof met vochtregulerend, geluidsabsorberend en warmtevasthoudend vermogen.

structurele beglazing | Een lichte constructie die tevens demontabel is. Hierdoor kan het hergebruikt worden.

sedumdak | Dient als waterbuffer, zorgt voor een schonere lucht en verhoogt het rendement van zonnepanelen.

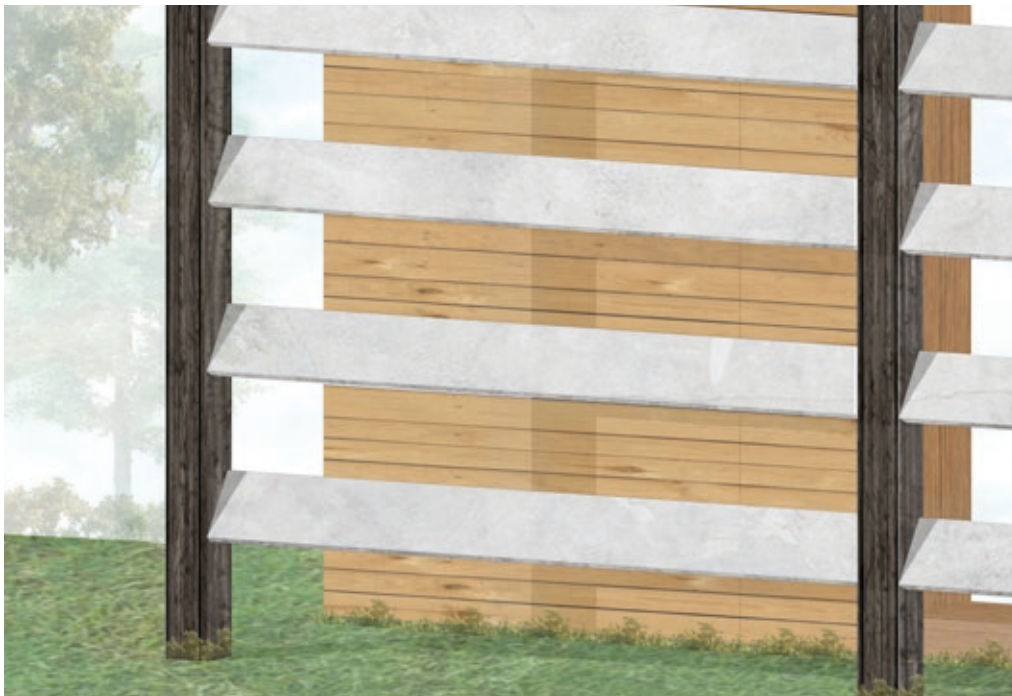
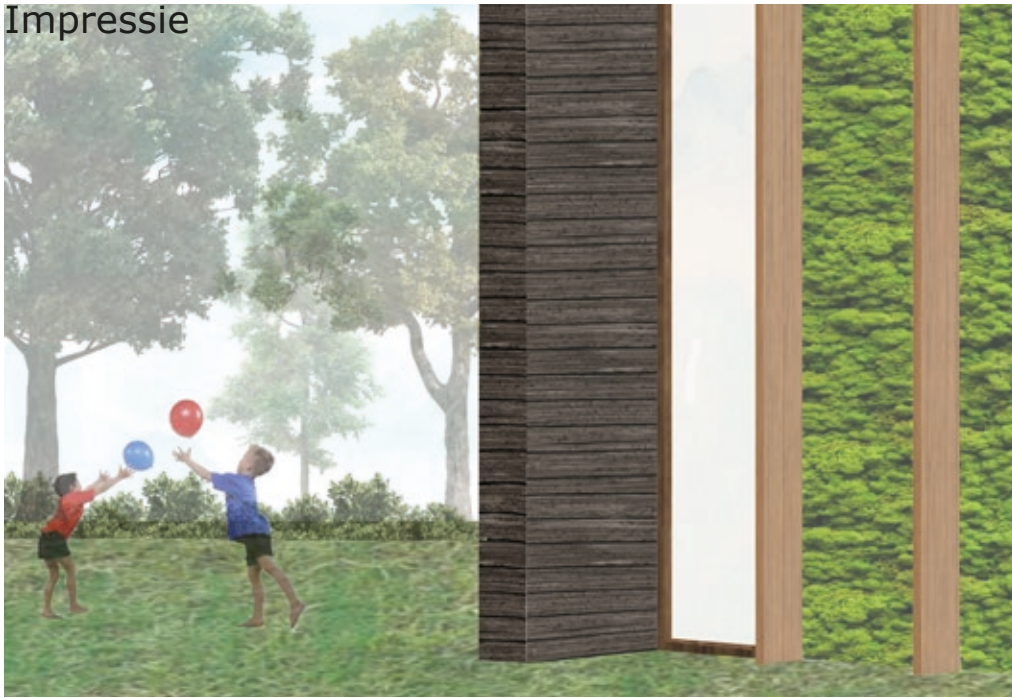

geïntegreerde zonnepanelen | Door zonnepanelen ben je niet afhankelijk van de energieleverancier en is groene stroom altijd beschikbaar.

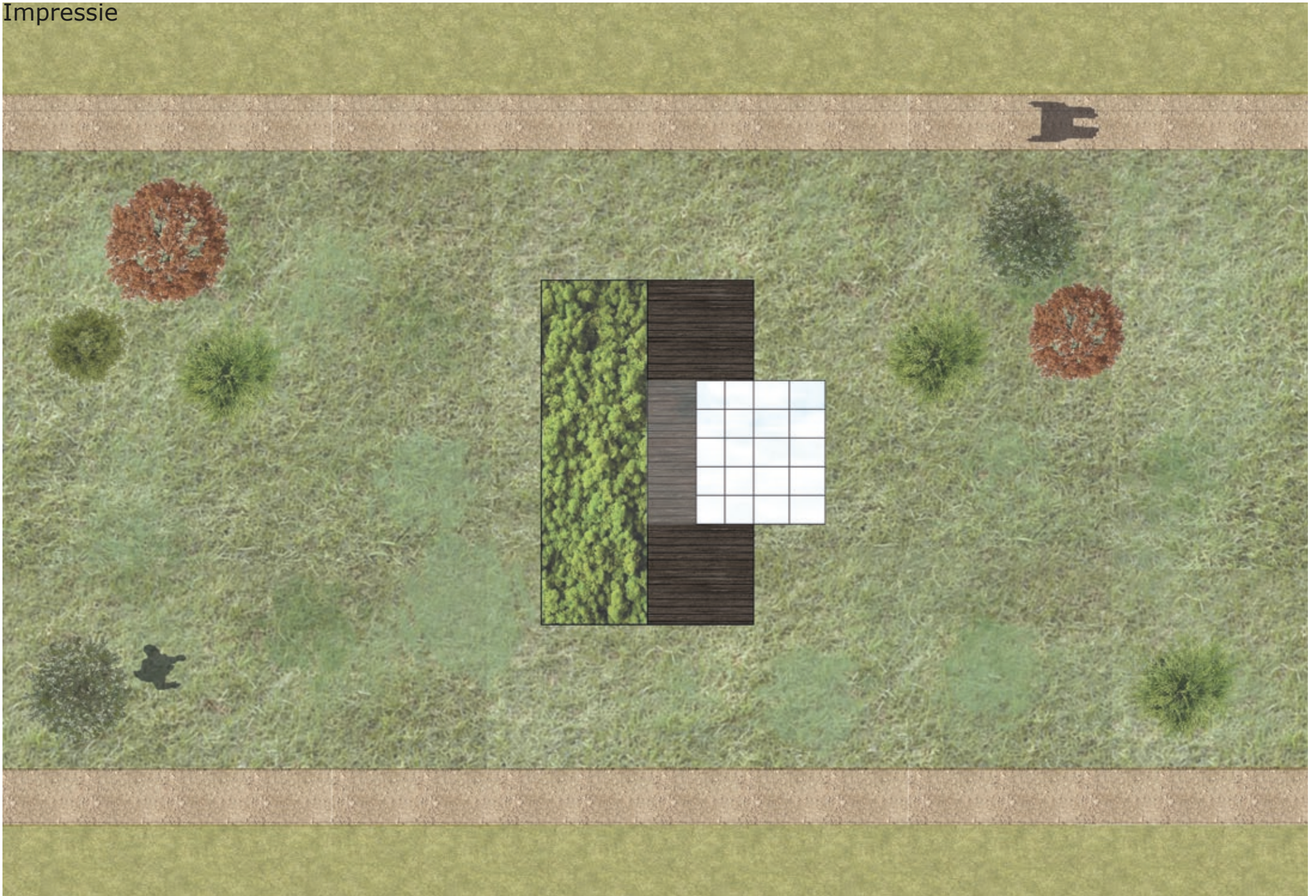
Impressie

Impressie

Impressie

Sluis blijft thuis
proces en uitvoering

Materialisatie technisch

MetsäWood kerto ribwalls | Een 45mm massieve plaat in combinatie met 27mm stijlen fungeren als de dragende buitenwanden. Hierin kan de isolatie en installaties worden verwerkt.

Verwol ecor biobased wand | De wand bestaat uit 100% gerecycled materiaal uit biobrandstof. Zo kunnen de wanden gemaakt worden van zelf gegroeide olifantengras.

MetsäWood kerto-ripa | Een houtenkanaalplaat die ingezet kan worden als verdiepingsvloer en dak. Ze zijn levensloopbestendig en kunnen gedemonteerd en herbruikt worden.

MetsäWood push-in connection | Een houten verbinding die zonder bevestigingsmateriaal in elkaar wordt gezet. Het is eenvoudig te demonteren en her te gebruiken.

Proces

Proces

open samenstellen

doel: een hechte groep creëren (blijvend proces)

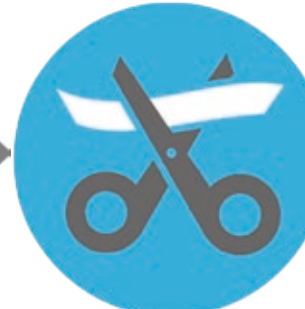
Tijdelijke woningen bouwen

doel: (proef) samenwonen op het kavel

Bouwpakketten

doel: start bouw

Opening

leren van nieuwe inzichten

gemaakt door: Laura Gabriels
studio: zorgen voor Zeeland
datum: juni 2019